

Onderwerp: Financiële jaarstukken GR PG&Z en GR GGD
Zaaknummer: 1969222013
Verantwoordelijk portefeuillehouder: H. Stomphorst
Bijlagen: 1. Jaarverslag GR PG&Z 2024
2. Ontwerpbegroting GR GGD 2026
3. Aanbiedingsbrief gemeenteraden financiële jaarstukken

◆ **Voorgesteld besluit**

- Kennis te nemen van het jaarverslag annex jaarrekening 2024 van PG&Z;
- Geen zienswijze in te dienen op ontwerpbegroting 2026 van de GGD.

◆ **Inhoudelijke toelichting**

Sinds 2015 zijn wettelijke taken op het gebied van Publieke Gezondheid en Jeugdzorg ondergebracht in de GR PG&Z.

Van het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD zijn de volgende jaarstukken ontvangen van de nieuwe, gesplitste GR:

1. Concept Jaarverslag en jaarrekening GR PG&Z 2024 (bijlage 1);
2. Ontwerpbegroting GGD 2026 (bijlage 2)
3. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026 en concept jaarrekening 2024 (bijlage 3)

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 35) wordt uw raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze kenbaar te maken op de ontwerpbegroting 2026. Het jaarverslag annex jaarrekening 2024 wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR GGD. Formeel is hier geen rol weggelegd voor ons college en raad. Uw raad kan kennisnemen van de stukken. De inhoud kan echter wel worden betrokken bij de beraadslagingen.

Wettelijke taken op het gebied van Publieke Gezondheid zijn door de Groninger Gemeenten gedelegeerd aan GGD Groningen. In opdracht van de PG&Z voert de GGD een grote variëteit aan taken uit met betrekking op publieke gezondheid. Deze zijn ondergebracht in vier deelprogramma's:

- *Gezond en veilig opgroeien*
- *Gezondheid beschermen en bevorderen*
- *Adviseren over gezonde wijken dorpen*
- *Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van kwaliteit, veiligheid en hygiëne*

Het programma Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) is de uitvoeringsorganisatie voor jeugdhulp. De RIGG heeft de opdracht om op het gebied van de jeugdhulp voor de Groninger gemeenten de volgende taakgebieden in te richten en uit te voeren:

- *Inkoop en contractmanagement*
- *Advies*
- *Monitoring*
- *Bijdrage aan de transformatie*
- *Taken op het gebied van financiën, administratieve processen en ICT*

Ontvlechting GR PG&Z in GR GGD en Centrumregeling Jeugdregio Groningen

In 2023 heeft het bestuur van de PG&Z besloten te komen tot twee aparte gemeenschappelijke regelingen voor GGD Groningen en de RIGG. Eind 2024 is het voorstel voor ontvlechting voorgelegd aan gemeenteraden (besluit 16 oktober 2024) en is het proces van ontvlechting afgerond. Dit betekent dat sinds 1 januari 2025 de gemeenschappelijke regeling PG&Z is gewijzigd naar twee aparte gemeenschappelijke regelingen: GR GGD Groningen en Centrumgemeente Jeugdregio Groningen. Dit betekent dat dit de laatste jaarrekening van de PG&Z is en de financiële verantwoording van beide uitvoeringsorganisaties geconsolideerd en gezamenlijk wordt gepresenteerd. De begroting regionale jeugdzorgkosten, kosten voor bedrijfsvoering en het programma RIGG zijn op 28 maart jongstleden voorgelegd aan het Regionaal Bestuurlijk Overleg Jeugd (RBOJ).

1. Jaarverslag annex jaarrekening 2024 GR PG&Z

In het jaarverslag 2024 (bijlage 1) wordt inhoudelijk ingegaan op de activiteiten die in 2024 in de verschillende programma's door de GGD en RIGG zijn uitgevoerd. In de programmaverantwoording wordt per (deel)programma verantwoording afgelegd over wat is bereikt, wat ervoor gedaan is en wat het heeft gekost. Hier wordt niet nader op ingegaan in dit voorstel.

De jaarrekening van de GR PG&Z bevat de financiële verantwoording over de activiteiten van de GGD en de RIGG (c.q. de bedrijfsvoering).

Het resultaat van de gemeenschappelijke regeling PG&Z bedraagt € 1.078.000¹ negatief. Het resultaat van de GGD is € 919.000 negatief en het resultaat van de RIGG is € 159.000 negatief. Hieronder wordt per programma het resultaat over 2024 toegelicht. Hieronder wordt nader ingegaan op de programma's gezondheid-GGD en RIGG, resultaatbestemming 2024 en weerstandsvermogen.

Een onafhankelijk accountant beoordeelt de jaarstukken en heeft een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn 28 maart 2025 voorgelegd aan het dagelijks bestuur en worden op het moment van schrijven nog ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur van de GR GGD (17 april 2025).

1a. Toelichting concept jaarrekening Programma Gezondheid (GGD) 2024

Het resultaat van de GGD is opgebouwd uit een negatief saldo van baten en lasten van € 903.000 waarbij er € 417.000 netto in mindering wordt gebracht op de bestemmingsreserves. Het gerealiseerd resultaat 2024 voor het programma Gezondheid komt hierdoor uit op €502.000 negatief.

Deelprogramma (*1000)	Saldo baten en lasten	Mutatie bestemmingsreserves	Resultaat
Gezond en veilig opgroeien	-903		-903
Gezondheid beschermen en bevorderen	460		460
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	-234	409	175
Inspecteren en adviseren van locaties	32		32
Overhead	-274	8	266
Totaal Programma Gezondheid	-919	417	-502

¹ In bijlage 1, in het overzicht toelichting baten en lasten zijn de genoemde bedragen onjuist (pagina 71). De juiste bedragen zijn te vinden in de tabel en overgenomen in dit voorstel.

In de verantwoording van de programma's en bedrijfsvoering is te zien dat de volgende ontwikkelingen invloed hebben gehad op de jaarrekening:

- *Deelprogramma Gezond en veilig opgroeien (- €903.000)*

Door een hoog ziekteverzuim en veel zwangerschapsverloven was een hogere bezetting van personeel benodigd dan formatief beschikbaar was om aan alle basistaken te voldoen. Daarnaast is in gebruikte modellen om benodigde bezetting te berekenen geen rekening gehouden met een fors verhoogde werkgeverslast in de twaalfde maand als gevolg van sociale lasten en het IKB. Mede hierdoor valt het resultaat fors negatiever uit dan halverwege het jaar werd gerapporteerd.

- *Overhead (-€274.000)*

Er vond een forse overschrijding in kosten voor bedrijfsvoering plaats als gevolg van personele kosten en inhuur, o.a. door extra vereist inhuur voor informatiebeheer en ICT. Hier is enerzijds geen formatie voor beschikbaar en bovendien zijn de functies moeilijk te vervullen, wat als gevolg heeft dat er inhuur gepleegd dient te worden, wat kostenverhogend werkt.

- *Overige programma's*

Het aantal opdrachten van derden nam flink toe. Door efficiënte inzet van het personeelsbestand konden deze ruim binnen de vergoeding vervuld worden en is een overschot ontstaan.

De mutatie bestemmingsreserve bedraagt € 417.000. De onttrekkingen 2024 aan de betreffende bestemmingsreserves, bestaat uit € 293.000 aan uitgaven voor het project aardbevingen. Daarnaast wordt er € 115.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve gezondheidsprofielen ter dekking van de kosten van het een keer in de vier jaar uitvoeren van de gezondheidsmonitor. Verder wordt er € 8.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling GGD.

Weerstandsvermogen

Voor het programma Gezondheid bedragen de vrije reserves die tot het weerstandsvermogen gerekend mogen worden per begin boekjaar 2024 € 615.000. De resultaatbestemming van 2024 die in de jaarrekening van 2024 wordt verwerkt leidt tot een afname van de algemene reserve naar € 129.000. De reserve is hiermee niet toereikend om de structurele of incidentele risico's af te dekken. Daarom wordt voorgesteld om in de resultaatbestemming een extra bijdrage aan gemeenten te vragen. Dit is naar verwachting €38.000 voor gemeente Westerkwartier.

1b. Toelichting concept jaarrekening Programma RIGG 2024

Het financiële resultaat bedrijfsvoering RIGG 2024 is € -/- 160.000 en ligt in lijn met het begrote resultaat van € -/- 155.000. Er zijn wel enkele afwijkingen ten opzichte van de begroting. Het belangrijkste voordelige verschil betreft lagere personele kosten dan begroot. Daarentegen waren er extra kosten voor regionale projecten zoals de hervormingsagenda en de ontvlechting RIGG uit de GR PG&Z.

Weerstandsvermogen

Voor het programma RIGG bedragen de vrije reserves die tot het weerstandsvermogen gerekend mogen worden per ultimo boekjaar 2024 € 1.075.000. De resultaatbestemming

van 2024 die in de jaarrekening van 2024 wordt verwerkt leidt tot een afname van de algemene reserve naar € 916.000. Het weerstandsvermogen binnen het programma RIGG is gezien de benodigde weerstandscapaciteit toereikend.

1c. Financiële gevolgen gemeente Westerkwartier

De jaarrekening inclusief voorgestelde resultaatbestemmingen betekent naar verwachting een nabetaling van circa €38.000 over 2024. Het algemeen bestuur (AB GGD) stelt het jaarverslag annex jaarrekening vast op de eerste volgende AB vergadering. Deze zal plaatsvinden op 17 april 2025. De nabetaling wordt meegenomen in de gemeentelijke jaarrekening 2024

2. Ontwerpbegroting GR GGD 2026

Sinds 1 januari 2025 is de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg gewijzigd in de gemeenschappelijke regeling GGD. De ontwerpbegroting bevat daarom alleen het onderdeel Gezondheid. De ontwerpbegroting (bijlage 2) licht de GGD per deelprogramma toe wat ze willen bereiken, wat ze hiervoor gaan doen en welke kosten zij verwachten te maken.

Ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2025, zijn in de begroting van 2026 naast de indexatie 2026, de verwerking van opgezegde taken en het basisaanbod Nu Niet Zwanger, extra taken gemeentelijke lijkschouwer en het project centrale zorgverlener opgenomen. Daarnaast is de begroting op een reëel niveau gebracht, nadat meerdere jaren is gebleken dat de begroting fors lager uitpakt dan de realisatie. De begroting 2026 bevat geen nieuwe beleidsvoorstellen.

Financiële gevolgen begroting 2026

De begroting is verhoogd met een indexatie van 4,12%. De gevraagde inwonersbijdrage voor het jaar 2026 bedraagt € 2.274.000 (671020/443300). Daarvan heeft € 23.000 betrekking op Nu niet zwanger wat een eigen dekking heeft binnen de specifieke uitkering GALA/kansrijke start (671051/438900). Resteert een bijdrage van € 2.251.000. Begroot is een bedrag van € 2.223.000. Het tekort ten opzichte van begroting is daarmee € 28.000. Dit ontstaat met name door indexatie. Daar staat tegenover de vervallen incidentele bijdrage bedrijfsvoering.

Bezuiniging

Vooruitlopend op het 'ravijnjaar' voor gemeenten heeft de GGD in opdracht van het bestuur bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt met als uitgangspunt dat er gerichte keuzes worden gemaakt en er geen generieke bezuiniging wordt gerealiseerd. Het bestuur GGD heeft op basis van deze uitwerking besloten de GGD de opdracht te geven om de bezuinigingsvoorstellen verder uit te werken ter grootte van 4,12 % (€ 850.000). De GGD pakt de uitwerking samen met gemeenten op. Mochten er financiële effecten voor 2026 aan de orde zijn dan zullen deze via een begrotingswijziging later alsnog in de begroting van 2026 worden verwerkt.

3. Samenvattend advies

GR PG&Z heeft in haar jaarverslag annex jaarrekening 2024 zowel inhoudelijk als financieel haar taken verantwoord voor de programma's gezondheid en RIGG. Het jaar wordt afgesloten met een negatief resultaat. Dit betekent naar verwachting een nabetaling van circa €38.000 over 2024. Deze wordt meegenomen in de jaarrekening 2024. Het advies is om hier kennis van te nemen.

In de ontwerpbegroting 2026 van de GGD wordt aangegeven hoe de begroting is opgebouwd. De totale bijdrage van gemeente Westerkwartier voor de GR GGD bedraagt €2.273.716. Begroot was een bijdrage van € 2.223.000. Het tekort ten opzichte van begroting is € 28.000 en wordt gedekt vanuit de gemeentebrede stelpost indexatie. De voorliggende, bijgestelde begroting geeft ten opzichte van afgelopen jaren een reëler beeld en is in lijn met de verwachte bijdrage. Ook zijn goede afspraken gemaakt over de te realiseren bezuinigingen. Daarom is het advies om geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2026.

◆ **Vervolgtraject**

Wanneer er zienswijzen worden ingediend dan stelt het dagelijks bestuur de raden voorafgaand aan de vaststelling schriftelijk op de hoogte van zijn oordeel over de zienswijzen en de conclusies die het daaraan verbindt. Daarna worden de voorstellen, samen met de ontvangen zienswijzen en een voorstel voor de afhandeling daarvan, voorgelegd aan het algemeen bestuur GGD Groningen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris

Bijlagen

Bijlage 1: Concept jaarverslag annex jaarrekening PG&Z 2024

Bijlage 2: Ontwerpbegroting 2026

Bijlage 3: Aanbiedingsbrief financiële jaarstukken

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Westerkwartier,

Gelezen het voorstel Financiële jaarstukken GR PG&Z van 1 april 2025,

Besluit:

- Kennis te nemen van het jaarverslag annex jaarrekening 2024 van PG&Z;
- Geen zienswijze in te dienen op ontwerpbegroting 2026 van de GGD.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Westerkwartier,
d.d. 21 mei 2025.

A. van der Tuuk
Voorzitter

O. E. de Vries
Griffier